

Teza: pozostawienie zażalenia bez rozpoznania

Niedopuszczalne są z mocy ustawy środki odwoławcze od orzeczeń wydanych w I instancji, które w ogóle nie podlegają zaskarżeniu. Dotyczy to postanowień, które nie zamykają drogi do wydania wyroku lub co do których ustawa nie stanowi, że przysługuje na nie zażalenie, albo ustawa wyraźnie wyłącza ich zaskarżenie.

Sygn. akt: **WO - 28/18**

POSTANOWIENIE

z dnia 4 kwietnia 2018 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący: SWSD Dariusz Drozdowski

Sędziowie: SWSD Arkadiusz Sawala

SWSD Karolina Szał /sprawozdawca/

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 4 kwietnia 2018 r. sprawy radcy prawnego J. K.

z powodu odwołania Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Zielonej Górze od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie z dnia 8 stycznia 2018 r. w sprawie o sygn. akt O/OSD/34/2017

na podstawie art. 74¹ ustawy o radcach prawnych w związku z art. 430 § 1 k.p.k.

postanowienia:

pozostawić zażalenie bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 30 kwietnia 2017 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Zielonej Górze odmówił wszczęcia postępowania w sprawie Radcy Prawnego J. K..

Odpis postanowienia z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie wniesienia zażalenia doręczono pokrzywdzonemu w dniu 12 maja 2017 r.

Na powyższe postanowienie pokrzywdzony złożył zażalenie w dniu 25 maja 2017 r.

Po rozpoznaniu sprawy Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w Szczecinie podtrzymał orzeczeniem z dnia 8 stycznia 2018 r. w sprawie o sygn. akt O/OSD/34/2017 postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Zielonej Górze o odmowie wszczęcia i w pkt. 2 obciążył Okręgową Izbę Radców Prawnych w Zielonej Górze kwotą 2000 zł.

Odpis orzeczenia wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o braku możliwości złożenie od niego środka zaskarżenia doręczono Zastępcy Rzecznikowi Dyscyplinarnemu Okręgowej Izby Radców Prawnych w Zielonej Górze w dniu 09 lutego 2018 r.

W dniu 12 lutego 2018 r. (doręczonego 14 lutego 2018 r.) Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Zielonej Górze złożył zażalenie na pkt. 2 w/w postanowienia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w Szczecinie.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny stwierdził co następuje:

Art. 70² ust. 2 ustawy o radcach prawnych wskazuje, iż Okręgowy Sąd Dyscyplinarny rozpoznaje wszystkie sprawy jako sąd pierwszej instancji, z wyjątkiem spraw określonych w art. 66 ust. 3 oraz rozpoznawania odwołania od postanowienia rzecznika dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego lub o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego. Zgodnie zaś z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu Postępowania Karnego (dalej też KPK).

Natomiast treść art. 429 § 1 Kodeksu Postępowania Karnego stanowi, iż prezes sądu pierwszej instancji odmawia przyjęcia środka odwoławczego, jeżeli wniesiony został po terminie lub przez osobę nieuprawnioną albo jest niedopuszczalny z mocy ustawy. Sąd odwoławczy pozostawia bez rozpoznania przyjęty środek odwoławczy, jeżeli zachodzą okoliczności określone w art. 429 § 1 albo jeżeli przyjęcie tego środka nastąpiło na skutek niezasadnego przywrócenia terminu (art. 430 § 1 KPK)

W rozumieniu powyższych przepisów, niedopuszczalne są z mocy ustawy środki odwoławcze od orzeczeń wydanych w I instancji, które w ogóle nie podlegają zaskarżeniu. Dotyczy to postanowień, które nie zamykają drogi do wydania wyroku lub co do których ustawa nie stanowi, że przysługuje na nie zażalenie, albo ustawa wyraźnie wyłącza ich zaskarżenie.

Wśród tych ostatnich znajdują się orzeczenia, o których mowa w art. 426 § 1 KPK. Przepis ten statuuje ogólną regułę, w myśl której nie podlegają zaskarżeniu orzeczenia wydane na skutek odwołania - a więc zapadłe w wyniku rozpoznania środka odwoławczego, chyba że ustawa stanowi inaczej. Jedynie w § 3 omawianego przepisu wskazane zostały wyjątki od generalnej zasady niezaskarżalności postanowień wydanych w toku postępowania odwoławczego. Wynika to z licznego orzecznictwa Sądu Najwyższego i Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej, m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10.01.2013 r., sygn. akt WZ 34/12, postanowienia WSD Adwokatury z dnia 26.04.2014 r., sygn. akt WSD 63/10, czy postanowienia WSD Adwokatury z dnia 01.12.2015 r., sygn. akt WSD108/15.

Odpowiednie stosowanie przepisu art. 426 § 1 KPK w postępowaniu dyscyplinarnym powoduje, że od postanowienia rzecznika dyscyplinarnego przysługuje odwołanie do sądu dyscyplinarnego jako sądu odwoławczego. Z kolei natomiast rozstrzygnięcie sądu odwoławczego, zapadłe w wyniku rozpoznania takiego odwołania, jest niezaskarżalne z mocy ustawy. Potwierdzeniem powyższego są orzeczenia zapadłe w analogicznych sprawach, m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24.06.2004 r., sygn. akt WZ 45/04 oraz postanowienie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury z dnia 12.10.2013 r., sygn. akt WSD 148/12.

Zgodnie z powołanymi na wstępie przepisami, Sąd pozostawia bez rozpoznania zażalenie, jeśli zostało wniesione po terminie lub jest niedopuszczalne.

Przenosząc powyższe na grunt sprawy będącej przedmiotem niniejszego rozpoznania, Wyższy Sąd Dyscyplinarny wskazuje, że pokrzywdzony, korzystając z przysługującego mu ustawowego prawa, zaskarżył postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2017 r. w przedmiocie odmowy wszczęcia postępowania w sprawie radcy prawnego J. K.. W wyniku złożonego przez niego odwołania, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w Szczecinie, utrzymał zaskarżone orzeczenie w mocy.

Mając na uwadze wyżej omawianą treść art. 426 KPK, wskazać trzeba, że przedmiotowe postanowienie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w Szczecinie, utrzymujące w mocy orzeczenie Rzecznika Dyscyplinarnego, wydane zostało jako rozstrzygnięcie zapadłe w II instancji, a więc przepisy ustawy nie przewidują od niego środka zaskarżenia.

W tym miejscu, w ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, należy zwrócić uwagę na czynności Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego podjęte na skutek wniesienia przez skarżącego środka odwoławczego od orzeczenia sądu II-instancyjnego, w sytuacji, gdy przepisy nie przewidują w ogóle możliwości zaskarżenia.

Przywołując tezę postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24.02.2010 r., sygn. akt III KZ 18/10, należy wskazać, że "wniesienie środka odwoławczego od orzeczenia sądu odwoławczego wydanego na skutek odwołania, kiedy to środek ów nie tyle jest niedopuszczalny, ile wyraźnie w ogóle nie służy (art. 426 § 1 KPK), nie obliguje prezesa sądu do wydawania zarządzenia w trybie art. 429 § 1 KPK, i to zarządzenia zaskarżalnego; wystarczające jest poprzestanie na zarządzeniu administracyjno-porządkowym wraz z załączeniem pisma do akt i poinformowaniem adresata lub zwróceniem mu pisma.

Zgodnie z przedstawionym utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego trzeba zauważyć, że w niniejszej sprawie Przewodniczący Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Szczecinie błędnie wydał zarządzenie w trybie art. 429 § 1 KPK, umożliwiając skarżącemu składanie kolejnych środków odwoławczych, wywołujących kolejne, zbędne decyzje procesowe. W tym przypadku Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej w Szczecinie mógł, wydając zarządzenie w innym trybie, uniknąć sytuacji poddawania merytorycznej kontroli bezprzedmiotowe postępowanie.

Skoro jednakże zarządzenie o przyjęciu środka odwoławczego zostało wydane w trybie art. 429 § 1 KPK, to rozpoznając przedmiotowe zażalenie należy podkreślić, nie ma podstaw do przyjęcia środka odwoławczego, albowiem jest ono bezwzględnie niedopuszczalne z mocy ustawy, gdyż postanowienie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego z dnia 8 stycznia 2018 r. w sprawie o sygn. akt O/OSD/34/2017 było orzeczeniem zapadłym w II instancji, co w konsekwencji oznacza, że z mocy przepisu nie służy od niego środek zaskarżenia.

Wobec tego uznać należy, że skarżący (Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Zielonej Górze) nie miał racji twierdząc, iż przysługuje mu środek odwoławczy od przedmiotowego postanowienia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w Szczecinie z dnia 8 stycznia 2018 r. w sprawie o sygn. akt O/OSD/34/2017, o czym jednoznacznie stanowią przywołane wyżej przepisy i orzecznictwo.

W związku z powyższym orzeczono jak na wstępie.